



**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursurilor declarate de recurenții Ruslan Chitroagă și Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei” reprezentată de Ion Șiman,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ruslan Chitroagă împotriva Întreprinderii de Stat „Poșta Moldovei”, intervenient accesoriu Vasilii Fortună cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată, repararea prejudiciului moral precum și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 22 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 2ra-1122/23
NR. PIGD 2-20134808-01-2ra-07082023)*

Recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434. Art. 433 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru: jud. M. Alexei
Curtea de Apel Chișinău, judecătorii: Victoria Sîrbu, Virgiliu Buhnaci, Dorin Dulghieru

26 august 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursurile declarate de către Ruslan Chitoroagă și a Întreprinderii de Stat „Poșta Moldovei”, reprezentată de Ion Șiman,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Oxana Parfeni, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 29 octombrie 2020, Ruslan Chitoroagă a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii de Stat „Poșta Moldovei” (în continuare, ÎS „Poșta Moldovei”), ulterior concretizată, având ca obiect anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru perioada de absență forțată, repararea prejudiciului moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată (f. d. 6-4, vol. I).

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, Ruslan Chitoroagă a invocat că a activat în cadrul ÎS „Poșta Moldovei” începând cu 1 aprilie 2016, fiind angajat în funcția de prim-direcior general adjunct, în baza contractului individual de muncă. În perioada cuprinsă între 19 iulie 2019 și 9 decembrie 2019, a deținut interimatul funcției de direcior general. La încheierea exercitării interimatului, prin acordul suplimentar din 10 decembrie 2019, a fost transferat în funcția de vice-direcior.

3. Reclamantul a susținut că, după semnarea acordului de transfer în funcția de vice-direcior, nu i-au fost încredințate anumite domenii de activitate, acestea nefiind incluse nici în acordul adițional.

4. A indicat că, după numirea noului direcior general interimar, relațiile cu conducerea s-au înrăutățit treptat. I s-a sugerat să plece din funcție, în caz contrar urmând să fie eliberat. Susține că tentativa de determinare la demisie a continuat prin diverse acțiuni mărunte, precum transferarea într-un alt birou și solicitarea transmiterii unor bunuri aflate în gestiunea sa, în perioada concediului. Totodată, au fost demarate mai multe proceduri disciplinare.

5. Ruslan Chitoroagă a menționat că a refuzat să depună cererea de demisie, iar, în consecință, a fost emis Ordinul de concediere nr. 47S din 1 octombrie 2020.

6. Reclamantul consideră că ordinul emis este ilegal și a fost emis cu încălcarea legislației muncii. De asemenea, a menționat că faptele la care se referă angajatorul în cuprinsul ordinului au avut loc cu mai mult de șase luni înainte de emiterea acestuia.

7. Totodată, a menționat că i-au fost cauzate suferințe psihice prin acțiunile angajatorului, fiind plasat într-o situație de incertitudine.

8. În drept, reclamantul și-a întemeiat pretențiile în baza art. 9, 86, 90, 206, 208, 209, 329, 330 și 348–355 din Codul muncii.

9. Prin încheierea protocolară din 26 februarie 2021, a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost atras în proces, în calitate de intervenient accesoriu, Vasiliu Fortună (f. d. 125, vol. III).

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

10. Prin hotărârea din 25 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Ruslan Chitoroagă. S-a anulat ordinul nr. 47S din 1 octombrie 2020 privind concedierea reclamantului, emis în baza art. 86 alin. (1) lit. k), p) din Codul muncii. A fost restabilit Ruslan Chitoroagă în funcția de vice-director al ÎS „Poșta Moldovei”. S-a încasat din contul ÎS „Poșta Moldovei”, în beneficiul lui Ruslan Chitoroagă, salariul pentru absența forțată de la muncă pentru perioada 2 octombrie 2020 – 2 noiembrie 2020, în sumă de 19.000 lei, cu plata obligatorie a contribuțiilor la Serviciul Fiscal de Stat, Compania Națională de Asigurări în Medicină și Casa Națională de Asigurări Sociale, cu executare imediată. S-a încasat de la ÎS „Poșta Moldovei” suma de 30.000 lei cu titlu de prejudiciu moral, precum și cheltuielile de judecată aferente asistenței juridice. În rest, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată (f. d. 172, 197-221 vol. III).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

11. La 29 martie 2021, ÎS „Poșta Moldovei”, reprezentată de Vitalie Zaharia, a declarat apel nemotivat (f. d. 175-177, vol. III) împotriva hotărârii din 25 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. Ulterior, la 19 iulie 2021, a depus apelul motivat, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de fond și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă (f. d. 93-98, vol. II).

12. La 8 aprilie 2021, Ruslan Chitoroagă, reprezentat de avocatul Marcel Moraru, a declarat apel nemotivat prin intermediul poștei electronice (f. d. 171, vol. III) împotriva hotărârii din 25 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. La data de 12 aprilie 2021, a depus apelul motivat, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a hotărârii instanței de fond, în partea referitoare la respingerea pretenției privind încasarea salariului pentru absența forțată, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral (f. d. 186-190, vol. III).

13. La 14 aprilie 2021, intervenientul accesoriu Vasilii Fortună, reprezentat de avocatul Viorica Gladun, a declarat apel nemotivat prin poștă (f. d. 194-195, 196, vol. III) împotriva hotărârii din 25 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, apel care, prin încheierea din 24 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit (f. d. 47-50, vol. IV).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

14. Prin decizia din 22 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, apelurile declarate de ÎS „Poșta Moldovei” și Ruslan Chitoroagă au fost respinse ca neîntemeiate, fiind menținută hotărârea din 25 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f. d. 131, 132-150, vol. IV).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

15. La 17 iulie 2023, Ruslan Chitoroagă a declarat recurs, împotriva deciziei din 22 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului,

casarea parțială a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe în partea respingerii pretenției de încasare a salariului pentru absența forțată, precum și emiterea unei decizii prin care cererea reclamantului să fie admisă integral (f. d. 157-159, vol. IV).

16. La 11 septembrie 2023 și la 3 octombrie 2023 ÎS „Poșta Moldovei”, reprezentată prin procură de Ion Șiman, a declarat recurs împotriva deciziei din 22 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, emiterea unei decizii noi prin care cererea de chemare în judecată să fie scoasă de pe rol. De asemenea, a solicitat obligarea reclamantului la restituirea sumelor achitate în baza hotărârii primei instanțe și încasarea cheltuielilor de judecată (f. d. 188-189, vol. IV).

SOLICITAREA RECURENTULUI Ruslan Chitoroagă

17. În motivarea recursului, recurentul Ruslan Chitoroagă a invocat prevederile art. 432 și 445 din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 1 septembrie 2023), susținând că instanțele naționale au interpretat eronat prevederile Codului muncii.

SOLICITAREA RECURENTUL ÎS „Poșta Moldovei”, reprezentată de Ion Șiman.

18. În motivarea recursului, recurentul ÎS „Poșta Moldovei”, reprezentat de Ion Șiman, a făcut referire la prevederile art. 445 (1) lit. d) din Codul de procedură civilă, susținând că cererea de chemare în judecată trebuie să fie scoasă de pe rol de către instanța de recurs, deoarece nu a fost respectată procedura prealabilă de soluționare a cauzei.

ASPECTE DE PROCEDURĂ ÎN RECURS

19. La 7 august 2023 (f. d. 162, vol. IV) și 4 ianuarie 2024 (f. d. 187, vol. IV), Curtea Supremă de Justiție a expediat către intimați și intervenientul accesoriu, pentru notificare, copiile recursurilor declarate de Ruslan Chitoroagă și ÎS „Poșta Moldovei”, reprezentată de Ion Șiman, împotriva deciziei din 22 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, informându-i asupra dreptului de a depune referințe.

20. Prin referința depusă la 18 august 2023, ÎS „Poșta Moldovei”, reprezentată de Ion Șiman, a solicitat declararea recursului depus de Ruslan Chitoroagă împotriva deciziei din 22 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău ca fiind inadmisibil, în temeiul art. 433 alin. (1) lit. a/1) și lit. b) din Codul de procedură civilă, motivând că recursul a fost depus tardiv, declarativ, ilegal și nemotivat.

21. Până la examinarea admisibilității recursului, Ruslan Chitoroagă, precum și intervenientul accesoriu Vasilii Fortună, nu și-au exercitat dreptul procedural și nu au depus referințe prin care să-și exprime poziția procesuală în legătură cu criticile formulate în recurs.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

22. Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (privind modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, intrate în vigoare la data de 1 septembrie 2023. Conform prevederilor art. XI alin. (3) din Legea nr. 246/2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a acestei legi vor fi examinate pe baza temeiurilor aplicabile la data depunerii recursului. Din interpretarea acestei norme rezultă că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția situațiilor în care se aplică temeiurile anterioare pentru recursurile deja depuse.

23. Procedura de admisibilitate a recursului declarat de recurentul Ruslan Chitoroagă împotriva deciziei din 22 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău va fi examinată în conformitate cu temeiurile prevăzute de art. 432 din Codul de procedură civilă, în redacția în vigoare până la data de 1 septembrie 2023.

24. Procedura de admisibilitate a recursului declarat de recurentul ÎS „Poșta Moldovei”, reprezentată de Ion Șiman, împotriva deciziei din 22 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, va fi examinată în conformitate cu temeiurile prevăzute de art. 432 din Codul de procedură civilă, în redacția în vigoare după 1 septembrie 2023.

25. Art. 434 din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

26. Art. 433 Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care: b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434”

27. Art. 440 din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

28. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

29. Art. 111 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

(2) Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.”

30. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

31. Art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.”

32. Art. 105 alin. (5) din Codul de procedură civilă:

„(5) ... Dacă părțile și alți participanți la proces sunt reprezentați de avocați, citațiile și înștiințările se expediază la sediul avocaților, recepționarea înlăturând orice viciu de citare a participanților. Citațiile și înștiințările expediate reprezentanților la adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor se consideră recepționate de către părți și alți participanți la proces.”

33. Art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă:

„(4) Actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpa reprezentantului este echivalentă culpei părții.”

34. Art. 389 alin. (4) din Codul de procedură civilă, în redacția în vigoare la momentul adoptării deciziei instanței de apel – 22 decembrie 2021, prevedea că:

„(4) Decizia integrală se întocmește în termen de 45 de zile lucrătoare de la pronunțarea dispozitivului deciziei și se publică pe pagina web a instanței judecătorești.”

35. Articolul 56 alin.(3) din Codul de procedură civilă:

„(3) Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.”

36. Articolul 61 alin.(1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.”

37. Articolul 10 alin.(1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

38. Completul de judecată remarcă că potrivit art. 434 din Codul de procedură civilă termenul de declarare a recursului de 2 luni, de la data comunicării deciziei integrale dacă legea nu prevede altfel, este un termen de decădere și nu poate fi restabilit.

39. Din materialele dosarului rezultă că, la data de 25 martie 2021, Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a pronunțat hotărâre prin care a admis

cererea de chemare în judecată formulată de Ruslan Chitoroagă (f. d. 172, 197-198, vol. III).

40. La data de 22 decembrie 2021, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia prin care a respins apelurile declarate de Ruslan Chitoroagă și ÎS „Poșta Moldovei”, menținând astfel hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 25 martie 2021 (f. d. 131, 132-150, vol. VI).

41. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, potrivit scrisorii de expediere a actului judecătoresc cu nr. de ieșire 2568 din 28 martie 2022, decizia motivată din 22 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost transmisă spre notificare participanților la proces prin poștă terestră (f. d. 151, vol. VI). Din materialele dosarului lipsesc documentele care să ateste data recepționării acestei scrisori de către părți. Prin urmare, în lipsa unor dovezi privind data exactă a recepționării de către recurenți, instanța urmează să se raporteze la alte repere obiective pentru stabilirea termenului de exercitare a drepturilor procesuale.

42. Potrivit informației de pe Portalul Național al Instanțelor Judecătorești, Curtea de Apel Chișinău a publicat la 18 februarie 2022 decizia integrală pronunțată la 22 decembrie 2021 [https://cac.instante.justice.md/ro/court-decisions?dossier_number=2-20134808-02-2a-22062021&type=Civil&apply_filter=1].

43. Potrivit art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de două luni de la data comunicării deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen este unul de decădere și, conform alin. (3) al aceluiași articol, nu poate fi restabilit.

44. În acest context, instanța reține că dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat public la 22 decembrie 2021, iar, în conformitate cu prevederile art. 389 alin. (4) din Codul de procedură civilă, decizia integrală a instanței de apel urma să fie întocmită în termen de 45 de zile lucrătoare de la pronunțarea dispozitivului și publicată pe pagina web a instanței judecătorești.

45. Această prevedere reflectă un standard de previzibilitate impus tuturor participanților la proces, pentru a asigura respectarea termenelor legale de exercitare a căilor de atac. Publicarea hotărârii pe pagina oficială a instanței

constituie un mijloc accesibil, public și previzibil de informare, care nu poate fi ignorat în mod justificat de către o parte reprezentată de avocat.

46. La caz, avocatul Ruslan Lungu, care a reprezentat interesele reclamantului Ruslan Chitoroagă, precum și reprezentantul ÎS „Poșta Moldovei”, Andrei Oțel, ambii profesioniști în domeniul dreptului, au fost prezenți la pronunțarea deciziei, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată (f. d. 128-129, vol. VI). Aceștia, cunoscând cu certitudine soluția instanței, aveau obligația de diligență de a verifica portalul instanțelor de judecată pentru a lua cunoștință de decizia motivată.

47. Completul de judecată învederează că hotărârile judecătorești pronunțate de judecătorii și de curțile de apel sunt transferate din Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor pe portalul unic al instanțelor de judecată, în regim real. Potrivit acestor prevederi, scopul existenței portalului național al instanțelor de judecată constă în susținerea unui mediu informațional virtual accesibil cetățenilor. Informațiile publicate pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție includ lista cauzelor fixate pentru judecare, hotărârile instanțelor de judecată, citațiile în fața instanței și alte informații relevante pentru justițiabili.

48. Prin urmare, aplicând principiul *nemo censetur ignorare legem*, conform căruia necunoașterea sau cunoașterea greșită a legii nu exonerează persoanele de obligația de a se conforma legii, și având în vedere publicarea deciziei integrale la data de 28 februarie 2022, părțile aveau atât posibilitatea, cât și obligația de a verifica informațiile publice disponibile și de a obține copia deciziei, chiar și în lipsa unei notificări prin poștă. Această obligație de diligență derivă direct din principiile previzibilității legii și responsabilității profesionale, mai ales în condițiile în care nu există probe că partea sau reprezentantul său ar fi fost în imposibilitate obiectivă de a accesa electronic decizia integrală a instanței de apel.

49. Astfel, orice neglijență sau pasivitate a părților în exercitarea obligațiilor profesionale asumate nu poate fi imputată instanței și nu poate servi drept temei pentru eludarea unui termen imperativ de decădere. Publicarea hotărârii pe pagina oficială a instanței constituie un mijloc accesibil, public și previzibil de informare, care nu poate fi justificat ignorat de către o parte reprezentată de avocat. În lipsa unor dovezi care să ateste existența unui impediment obiectiv în accesarea deciziei publicate, termenul de două luni pentru declararea recursului se consideră

a fi început să curgă cel târziu de la data publicării deciziei pe pagina web a instanței.

50. În aceste condiții, completul de judecată reține că recurenții nu au manifestat diligența procesuală rezonabilă necesară pentru a lua cunoștință de decizia integrală a instanței de apel într-un termen util, deși era previzibil că aceasta urma să fie întocmită și publicată, conform legii, în termen de 45 de zile lucrătoare calculate de la 22 decembrie 2021. Lipsa oricărei solicitări adresate Curții de Apel Chișinău pentru comunicarea deciziei motivate reprezintă o atitudine pasivă culpabilă, care nu poate fi imputată instanței și nu poate fi invocată ulterior pentru justificarea omiterii termenului atac.

51. Prin urmare, invocarea pretensei necunoașteri a conținutului deciziei motivate nu poate constitui un temei justificat pentru a considera că recurenții au făcut uz de dreptul lor la atac în ordine de recurs în interiorul termenului prevăzut de art. 434 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care recurenții dispuneau de toate premisele legale și factuale necesare pentru a-și exercita drepturile procesuale cu diligența impusă de lege.

52. Cu atât mai mult că, din lucrările dosarului rezultă că recurenții cunoșteau despre decizia instanței de apel cu mult înainte de depunerea cererilor de recurs. Or, la fila dosarului 171, vol. IV, se regăsește nota informativă a ÎS „Poșta Moldovei”, adresată administratorului interimar, prin care ultimului i s-a adus la cunoștință decizia din 22 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

53. Totodată, în scopul punerii în executare a deciziei instanței de apel, ÎS „Poșta Moldovei” i-a solicitat lui Ruslan Chitoroagă prezentarea rechizitelor bancare (f.d. 173, vol. IV). Iar, conform ordinelor de plată din 3 martie 2022, lui Ruslan Chitoroagă i-a fost transferată suma de 30 000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral și suma de 5 000 de lei cu titlu de cheltuielile judiciare, în temeiul hotărârii primei instanțe nr. 2ra-20444/20, devenită executorie în baza deciziei din 22 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 176, vol. IV).

54. Circumstanțele date atestă că, atât Ruslan Chitoroagă, cât și ÎS „Poșta Moldovei” au cunoscut despre decizia Curții de Apel Chișinău din 22 decembrie 2021 încă la 3 martie 2022, când a fost executată hotărârea primei instanțe, menținută prin decizia instanței de apel.

55. Astfel, omiterea efectuării actului de procedură, depunerea recursului în termenul legal, este imputabilă exclusiv comportamentului pasiv al recurenților și reprezentanților acestora, care aveau obligația de a manifesta o conduită responsabilă și activă în exercitarea cu bună-credință a drepturilor și obligațiilor procedurale. Or, admiterea examinării unui recurs depus peste termenul imperativ prevăzut de art. 434 din Codul de procedură civilă, care are caracter de decădere, ar aduce atingere principiului securității raporturilor juridice, garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

56. Completul de judecată consideră relevantă pentru soluționarea prezentei cauze jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, în special cauza *Bodiu contra Republicii Moldova*, hotărârea din 18 iunie 2019, în care s-a reținut că sistemele legale a diferitor state membre prevăd posibilitatea extinderii termenului limită, în cazul în care există motive valabile în acest sens. În același timp, dacă termenul limită pentru un recurs este extins după o perioadă considerabilă de timp și pentru motive care nu par să fie persuasive, această decizie poate încălca principiul securității raporturilor juridice. Curtea a recunoscut că este în primul rând la discreția instanțelor naționale să decidă în privința extinderii termenului limită pentru declararea unui recurs, însă această discreție nu este nelimitată. Instanțelor li se cere să aducă motive. Unul din motive poate fi, de exemplu, omisiunea autorităților de a informa părțile despre decizia adoptată în privința cauzelor acestora. Chiar atunci, totuși, posibilitatea extinderii nu poate fi nelimitată, din moment ce părțile trebuie să i-a măsuri în intervale rezonabile de timp pentru a afla despre progresul procedurilor judiciare despre care aceștia cunosc. În fiecare caz, instanțele naționale trebuie să verifice dacă motivele privind extinderea termenului limită pentru recurs poate să justifice ingerința în principiul *res judicata*, în special dacă legislația națională nu limitează discreția fie în ceea ce privește timpul sau motivele pentru extinderea termenului limită.

57. De asemenea, în cauzele *Bacev c. fostei Republici Iugoslave a Macedoniei*, *Kemp c. Luxemburgului*, *Diaz Ochoa c. Spaniei*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat în mod constant că respectarea termenelor procedurale stabilite de legislația națională constituie o restricție legitimă a dreptului de acces la o instanță, făcând parte din ansamblul garanțiilor ce vizează buna administrare a justiției și securitatea raporturilor juridice.

58. În aceste circumstanțe, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată inadmisibilitatea recursurilor declarate de către Ruslan

Chitoroagă și Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei”, reprezentată de Ion Șiman, împotriva deciziei din 22 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, întrucât acestea au fost depuse cu încălcarea evidentă a termenului imperativ prevăzut de art. 434 din Codul de procedură civilă, fiind astfel decăzuți din dreptul de a exercita această cale ordinară de atac.

59. În conformitate cu art. 433 alin. (1) lit. b) și art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibile recursurile declarate de recurenții Ruslan Chitoroagă și Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei” reprezentată de Ion Șiman, Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni